

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2015)0279

Bahrajn, a w szczególności sprawa Nabeela Rajaba

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie Bahrajnu, w szczególności sprawy Nabila Radżaba (2015/2758(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Bahrajnu, w szczególności rezolucję z 6 lutego 2014 r. w sprawie Bahrajnu, w szczególności sytuacji Nabila Radżaba, Abdulhadiego Al-Chawadży i Ibrahima Szarifa¹,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie skazania sekretarza generalnego al-Wefaq Alego Salmana w Bahrajnie,
- uwzględniając 24. posiedzenie Wspólnej Rady UE-RWPZ i posiedzenie ministerialne, które odbyły się w Ad-Dausze w Katarze w dniu 24 maja 2015 r.,
- uwzględniając decyzję rady ministerialnej Ligi Arabskiej, która spotkała się w Kairze w dniu 1 września 2013 r., o utworzeniu panarabskiego trybunału praw człowieka w stolicy Bahrajnu Manamie,
- uwzględniając sprawozdanie wyszczególniające wdrożenie przez rząd Bahrajnu zaleceń niezależnej komisji śledczej z lutego 2014 r. i uaktualniony powszechny okresowy przegląd praw człowieka przedstawiony przez rząd Bahrajnu we wrześniu 2014 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Konwencję o prawach dziecka a także Arabską kartę praw człowieka, których Bahrajn jest stroną,
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie obrońców praw człowieka, przyjęte w czerwcu 2004 r. i zmienione w 2008 r.,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o ograniczaniu bezpieczeństwa,

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0109.

- uwzględniając nowe ramy strategiczne i plan działania UE na rzecz praw człowieka, które mają na celu umieścić w centrum zainteresowania wszystkich strategii politycznych UE ochronę praw człowieka i nadzór nad nimi i które zawierają specjalną sekcję poświęconą ochronie obrońców praw człowieka,
 - mając na uwadze wizytę specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka Stavrosa Lambrinidisa w Bahrajnie pod koniec maja 2015 r.,
 - uwzględniając art. 5 i 19 Powszechnej deklaracji praw człowieka,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w następstwie opublikowania sprawozdania bahrajńskiej niezależnej komisji śledczej (BICI) w dniu 23 listopada 2011 r. i sprawozdania uzupełniającego w dniu 21 listopada 2012 r. Bahrajn obiecał poczynić postępy w reformach dotyczących sytuacji praw człowieka,
 - B. mając na uwadze, że powołanie przez Bahrajn rzecznika praw obywatelskich przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, komisji ds. praw więźniów i zatrzymanych oraz specjalnej jednostki dochodzeniowej jest obiecujące; mając na uwadze, że te instytucje powinny stać się bardziej bezstronne, przejrzyste i niezależne od organów rządowych,
 - C. mając na uwadze, że od początku powstania z 2011 r. władze Bahrajnu zwiększały stosowanie środków represji przeciw działaczom społeczeństwa obywatelskiego i pokojowej opozycji; mając na uwadze, że w dniu 10 czerwca 2014 r. 47 państw, w tym wszystkie 28 państw członkowskich UE, podpisało wspólne oświadczenie na 26. sesji Rady Praw Człowieka ONZ, zgłaszając poważne obawy co do sytuacji praw człowieka w Bahrajnie; mając na uwadze, że wspólne oświadczenie wyraźnie wymieniało kwestie budzące obawy, jak długie wyroki za korzystanie z prawa do wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, brak wystarczających gwarancji sprawiedliwego procesu, tłumienie demonstracji, stałe nękanie i więzienie osób korzystających z prawa do wolności wyrażania opinii i wolności słowa, maltretowanie i tortury w zakładach karnych, arbitralne pozbawianie obywatelstwa bez sprawiedliwego procesu i niewystarczająca odpowiedzialność za łamanie praw człowieka,
 - D. mając na uwadze, że bahrajński obrońca praw człowieka i przewodniczący Bahrajńskiego Centrum Praw Człowieka (BCHR), zastępca sekretarza generalnego Międzynarodowej Federacji Praw Człowieka (FIDH) i członek Komitetu Doradczego Sekcji Bliskowschodniej Human Rights Watch Nabil Radżab został skazany na sześć miesięcy więzienia za samo pokojowe korzystanie z wolności słowa; mając na uwadze, że Nabil Radżab został aresztowany w dniu 1 października 2014 r. po wizycie w Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego na podstawie oskarżeń o wysyłanie tweetów o grupie rodaków rzekomo współpracujących z IS/Daisz; mając na uwadze, że oskarżono go o znieważanie instytucji publicznej i wojska; mając na uwadze, że w listopadzie 2013 r. Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań uznała zatrzymanie Nabila Radżaba za arbitralne,
 - E. mając na uwadze, że Nabil Radżab odsiedział już kilka wyroków więzienia od momentu utworzenia w 2002 r. Bahrajńskiego Centrum Praw Człowieka; mając na uwadze, że Nabilowi Radżabowi postawiono dalsze zarzuty związane z wolnością słowa i obecnie grozi mu 10 lat więzienia za rzekome znieważenie organu publicznego i rozsiewanie

plotek w czasie wojny,

- F. mając na uwadze, że jak Nabil Radżab wielu obrońców praw człowieka – takich jak Nadzi Fatil, duński obrońca praw człowieka Abdulhadi-Al-Chawadża, szwedzki działacz polityczny Mohammed Habib Al-Muqdad i inni z tzw. 13 z Bahrajnu – zostało zatrzymanych, stało się ofiarami sądowego prześladowania, przebywa w więzieniu lub odsiaduje długie lub dożywotnie wyroki w ramach represji za ich działalność na rzecz obrony praw człowieka; mając na uwadze, że większość z nich była według doniesień ofiarami przemocy, maltretowania i fizycznych oraz psychicznych tortur;
- G. mając na uwadze, że według Bahrajńskiego Centrum Praw Człowieka ponad 3 tys. więźniów jest arbitralnie przetrzymywanych, wielu z nich jest obrońcami praw człowieka, których uwięziono i którzy odsiadują długie lub dożywotnie wyroki w ramach represji za swoją działalność; mając na uwadze, że większość z nich była według doniesień ofiarami przemocy, maltretowania i fizycznych oraz psychicznych tortur;
- H. mając na uwadze, że w dniu 16 czerwca 2015 r. sekretarz generalny głównej partii opozycyjnej Bahrajnu al-Wefaq szejka Ali Salman został skazany na cztery lata więzienia w kontekście antyrządowych protestów, które wybuchły w 2011 r. na fali powstań arabskiej wiosny w regionie; mając na uwadze, że według doniesień jego prawnikom uniemożliwiono w sądzie przedstawienie ustnych argumentów i nie dano im żadnej okazji, aby zbadać dowody; mając na uwadze, że grupa niezależnych ekspertów Narodów Zjednoczonych, której część znana jest jako Specjalne Procedury Rady Praw Człowieka, wezwała władze Bahrajnu do uwolnienia szejka Alego Salmana,
- I. mając na uwadze, że od 2012 r. Bahrajn nadużywa przepisów antyterrorystycznych, aby arbitralnie odbierać obywatelstwo działaczom i członkom opozycji w odwecie za występowanie przeciw panującemu rządowi, przy czym środek ten zastosowano wobec co najmniej 9 osób małoletnich; mając na uwadze, że według szeregu sprawozdań w samym tylko roku 2015 odebrano obywatelstwo ponad 100 działaczom, uczestnikom protestów i politykom, w wyniku czego większość z nich stała się bezpaństwowcami, z naruszeniem Konwencji ONZ o ograniczaniu bezpaństwowości;
- J. mając na uwadze, że od 2011 r. coraz częstsze staje się stosowanie kary śmierci w sprawach o tle politycznym; mając na uwadze, że od 2011 r. wyrok śmierci w sprawach politycznych wydano na co najmniej siedem osób, z czego na cztery wyrok taki wydano w samym tylko roku 2015;
- K. mając na uwadze, że bahrajńska niezależna komisja śledcza powołana dekretem królewskim, aby przeprowadzić dochodzenie i przedstawić sprawozdanie w sprawie wydarzeń, do których doszło w Bahrajnie w lutym 2011 r., wydała szereg zaleceń dotyczących praw człowieka i reform politycznych; mając na uwadze, że osiągnięto postępy, jeśli chodzi o przegląd systemu prawnego i systemu egzekwowania prawa, jednak rząd nie wdrożył w pełni głównych zaleceń tej komisji, zwłaszcza dotyczących uwolnienia przywódców protestu skazanych za to, że korzystali z przysługującego im prawa do wolności słowa i pokojowych zgromadzeń; mając na uwadze, że rozmowy pojednawcze – nazywane dialogiem narodowym – znalazły się w impasie; mając na uwadze, że niektóre grupy nadal nie są reprezentowane w systemie politycznym, a siły bezpieczeństwa nadal nie ponoszą odpowiedzialności za swoje czyny;

1. domaga się, aby oczyszczono z zarzutów oraz natychmiast i bezwarunkowo uwolniono wszystkich obrońców praw człowieka, działaczy politycznych i inne osoby zatrzymywane i oskarżone o domniemane naruszenia związane z prawem do wypowiedzi, pokojowych zgromadzeń i stowarzyszania się, wśród nich Nabila Radżaba, szejka Alego Salmana i tzw. 13 z Bahrajnu;
2. uznaje zobowiązania władz bahrajńskich do wdrożenia zaleceń bahrajńskiej niezależnej komisji śledczej z 2011 r. oraz zaleceń wynikających z przeprowadzonego przez ONZ powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka, a także zaleceń wydanych przez inne mechanizmy ONZ, jak również niedawne uwolnienie pewnej liczby więźniów oskarżonych o przestępstwa związane ze stowarzyszeniami i wypowiedziami politycznymi; apeluje do rządu Bahrajnu o szybkie wdrożenie wszystkich zaleceń zawartych w sprawozdaniu bahrajńskiej niezależnej komisji śledczej oraz wynikających z powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka;
3. wyraża głębokie zaniepokojenie tym, iż w Bahrajnie nadużywa się praw/przepisów antyterrorystycznych z naruszeniem praw człowieka, w tym poprzez odbieranie obywatelstwa;
4. potępia stałe stosowanie przez władze Bahrajnu tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania wobec więźniów, pokojowych manifestantów i członków opozycji oraz apeluje do rządu Bahrajnu, aby wypełniał swoje obowiązki i zobowiązania wynikające z Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur;
5. zachęca rząd Bahrajnu, aby współpracował ze specjalnymi sprawozdawcami ONZ (w szczególności do spraw tortur, do spraw wolności zgromadzeń, do spraw niezależności sędziów i prawników oraz do spraw obrońców praw człowieka) i wystosował do nich stałe zaproszenie;
6. zauważa obecne wysiłki rządu Bahrajnu w celu zreformowania kodeksu karnego i procedur prawnych oraz zachęca do kontynuowania tego procesu; apeluje do rządu Bahrajnu, aby poczynił wszelkie kroki mające na celu zagwarantowanie bezstronnego i sprawiedliwego systemu sądowego, zapewniającego rzetelne procesy, a także zagwarantowanie bezstronności rzecznika praw obywatelskich, specjalnej jednostki dochodzeniowej i Krajowego Instytutu ds. Praw Człowieka;
7. apeluje, aby natychmiast ratyfikowano protokół fakultatywny do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur, drugi protokół fakultatywny do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych dotyczącego zniesienia kary śmierci, Międzynarodową konwencję o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem oraz Międzynarodową konwencję o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin;
8. wzywa władze Bahrajnu, aby kontynuowały dialog służący osiągnięciu ogólnonarodowego konsensusu z myślą o doprowadzeniu do trwałego i szerokiego pojednania narodowego oraz o wypracowaniu zrównoważonych politycznych rozwiązań kryzysu; zauważa, że w ramach zrównoważonego procesu politycznego powinna istnieć możliwość swobodnego wyrażania zasadnej i pokojowej krytyki; w tym kontekście przypomina władzom Bahrajnu, że zaangażowanie większości szyckiej

i jej pokojowych politycznych przedstawicieli zgodnie z zasadami godności ludzkiej, szacunku i sprawiedliwości powinno stanowić niezbędny element jakiegokolwiek wiarygodnej strategii pojednania narodowego i trwałych reform;

9. z zadowoleniem przyjmuje szybkie zwolnienie z więzienia przywódcy opozycji Ibrahima Szarifa w czerwcu 2015 r., po ułaskawieniu go przez króla; uważa, że ta decyzja stanowi pożądany i ważny krok w procesie działania na rzecz zaufania i pewności w Bahrajnie;
10. apeluje do wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel, aby we wszystkich kontaktach z rządem Bahrajnu zwracała uwagę na znaczenie reformy i pojednania; zdecydowanie zachęca do utworzenia grupy roboczej ds. praw człowieka, zauważa jednak, że dialog dotyczący praw człowieka między UE a Bahrajnem nie może zastąpić kompleksowego dialogu między rządem a opozycją w samym Bahrajnie;
11. odnotowuje zalecenia rzecznika praw obywatelskich, komisji ds. praw więźniów i zatrzymanych oraz Krajowego Instytutu ds. Praw Człowieka, w szczególności dotyczące praw osób zatrzymanych oraz warunków panujących w więzieniach, w tym w odniesieniu do domniemanego brutalnego traktowania i tortur; zachęca te organy, aby nadal pracowały w sposób niezależny, bezstronny i przejrzysty, oraz wzywa władze Bahrajnu do pełnego wdrożenia tych zaleceń;
12. wzywa do szybkiego podjęcia zbiorowych działań UE w celu opracowania kompleksowej strategii dotyczącej tego, w jaki sposób UE i Komisja mogą aktywnie domagać się uwolnienia uwięzionych działaczy i więźniów sumienia; wzywa ESDZ i państwa członkowskie, aby zapewniły właściwe wdrożenie wytycznych UE w sprawie praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do obrońców praw człowieka i do tortur, za pośrednictwem delegatury UE w Rijadzie i ambasad państw członkowskich w Bahrajnie, oraz przedstawiły sprawozdanie z ich wdrożenia;
13. wzywa UE do wprowadzenia zakazu eksportu gazu łzawiącego i sprzętu przeznaczonego do kontroli tłumów do czasu, gdy przeprowadzone zostanie dochodzenie w sprawie ich niewłaściwego użycia, a sprawcy takiego niewłaściwego użycia zostaną pociągnięci do odpowiedzialności;
14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Królestwa Bahrajnu oraz Radzie Współpracy Państw Zatoki.